

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko: celo leto skupaj naprej . . . K 30—

Izahaja vsak dan zvečer izvenomni nedelje in prazniko.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 68 mm širok prostor: enkrat po 8 vin., dvakrat po 7 vin., trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vin., parte in zahvale (enak prostor) 10 vin.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hoči ponj:

celo leto naprej K 28— četrt leta „ 7—

Posamezna številka velja 12 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritrilju levo), telefon št. 34.

Enajsta soška bitka.

Italijani vzeli kanalski Vrh. — 900 italijanskih topov obstreljuje Grmado. — Bitka se nadaljuje, dokler se ne dosežejo italijanski strategični cilji. — Potek bitke je za našo armado ugoden.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 22. avgusta. (Kor. urad.) Uradno se razglša:

VZHODNO BOJIŠČE.

Pri Soveji, pri Oeni in zapadno od Sulte je sovražnik izvršil močne, toda brezuspešne napade. Sicer ni poročati ničesar pomembnega.

ITALJANSKO BOJIŠČE.

Dan 21. avgusta je v zgodovini soške armade dosegel sloves enega najhujših bojnih dni. Vzhodno od Kanala smo morali prepustiti sovrážniku vas Vrh. Vsi naporit Italijanov, da bi prodrl v sunku preko višinj južno od tega kraja, so ostali brezuspešni. Enako so se ponosrečili južno od Deskele z močnimi silami izvršeni sovražni napadi, pri čemer se je posebno odlikoval moravski črnovojniški polk št. 25. Zmagoviti, kakor prejšnje dneve, so držali vzhodno od Gorice in pri Biljah hrabri branitelji svoje najsprejdnje jarke proti nanovo obnovljenim napadom. Težke izgube in popolno izmučenje sta poleg tega prisilila sovražnika, da je popoldne napravil odmor v boju. Najhujša je bila borba na Kraški visoki planoti. Podprti od artiljerijskega ognja, ki se po svoji sili more že komaj več stopnjevati, je metal sovražnik od ranega jutra do poznega večera divizijo za divizijo proti našim pozicijam. Najsilnejši sunek je bil namenjen proti obema kriloma odseka, proti prostoru Fajtjega hriba - Kostanjevič, kjer sta si od početja 1915 na Krasu se boreča ogrska armadna polka št. 39 in 46 iztekla novo junaško slavo, in proti Meditvasu in proti Sv. Ivanu Devinskemu. Uspeh dneva je odgovarjal sijajnemu nastopu čet in njihovih voditelja: Če je tudi prišlo do majhnih omahovanj v obrambi, uspeh je ostal nesporno na

naši strani. Danes od ranega jutra jurirajo italijanske mase iznova proti našim pozicijam na Krasu.

Pri armadni skupini generalfeldmaršala barona Conrada je prišlo na mnogih točkah do zvišanega bojnega delovanja. V Suganski dolini so naši izvidni oddelki pripeljali 70 vjetih nazaj. Pri podvzetjih severo-zapadno od Arslera, o katerih smo včeraj poročali, smo vjeli 2 čestnika in 150 mož ter vpienili 3 strojne puške. Zapadno Gardskega jezera so prekosile naše čete po silnem boju neko sovražno oporišče.

JUGO - VZHODNO BOJIŠČE.

Ničesar pomembnega. Šef generalnega štaba.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, 22. avgusta. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan.

ZAPADNO BOJIŠČE.

Armadna fronta prestolonaslednika Ruprehta Bavarskega.

Na Flandrskem je dosegel artiljerijski boj ob obali in od Dixchoota do Warnetona zvečer zopet veliko silo. Včeraj zjutraj je prišlo severno od Ypresa po silnem ognjenem valu do močnega sunka Angležev pri St. Julijenu. Zavrnil smo ga. Danes zjutraj so se razvili med cestami, ki gredo iz Stadena in Menina proti Ypresu, boji.

V Artoisu je napadel sovražnik severo-zapadno in zapadno od Lensa po močni ognjeni pripravi naše pozicije. Krajevne uspehe smo z močnimi protisunkmi, ki so dovedli do hujših bližinskih bojev, izravnali. Odprt premogovnik jugo-zapadno od vsled obstreljevanja gorečega me-

sta Lens, je še v rokah Angležev. Severo-zapadno in zapadno od Le Chatela so se odigrali številni boji predstraž, v katerih smo vjeli več mož. St. Quentin je ležal zopet pod francoskim ognjem.

Armadna fronta nemškega prestolonaslednika.

Na bojišču pri Verdunu so Francozi včeraj svoje napade v nekaterih odsekih nadaljevali. Na mnogih točkah se je vršil boj do noči. V jugo-zapadnem delu gozda Avocourt in na višinah vzhodno od tam se je sovražnik po večkratnem brezuspešnem navalu ustalil. Ob višini 304 so se ponosrečili vsi napadi na čete, ki so bile od jugo-zapada in od Mort Homma sem postavljene v boj z obkrožilnim namenom v našem ognju in ob zliavosti braniteljev. Sunke, ki so bili namenjeni s hrbta vzhodno od Vranjega gozda proti nižini pri Forgesu, smo zavrnil. Na vzhodnem bregu Mose so vdrl Francoza v južni del Samoguteuxa. Na ostalem delu smo njih goste mase, ki so dopoldne in popoldne jurirale z višine 344 do ceste Beaumont - Vacheraville in proti gozdu Fosses, proti našim črtam, krvavo zavrnil. Izgube sovražne infanterije so bile težke. Francoško vodstvo je moralo nadomestiti več izmed desetih napadalnih divizij z novimi četami.

Zadnje dni je dosegel poročnik Voss 36. in 37., poročniški namestnik Müller pa 25. in 26. zmago v zraku.

VZHODNO BOJIŠČE.

Armadna fronta generalfeldmarš. princa Leopolda Bavarskega.

Pri Rigi, Dvinsku, Tarnopolu in Zbruču je oživel bojno delovanje.

Armadna fronta generalobersta nadvoj. Jožefa.

Južno od doline Trotus so zastavili dne 20. in 21. avgusta Romuni močne sile, da bi našim četam zopet iztrgali pridobitve na obeh straneh Groszacija in severo-zahodno od Soveje. Vse napade smo z velikimi izgubami zavrnil.

Pri armadni skupini generalfeldmaršala v. Mackensena in ob makedonski fronti je položaj neizpremenjen.

Prvi generalni kvartirni mojster v. Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 22. avgusta. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča 22. avgusta zvečer:

Na Flandrskem so se danes zjutraj izvršili angleški napadi vzhodno od Ypresa raztegnili na fronto 15 km. Ponesrečili so se s kar najtežjimi izgubami za sovražnika.

Pred Verdunom je infanterijski boj do sedaj počival. Ogenjje ostal vzhodno od Mose močan. Napadi naših letalskih flotilij z bombami proti utrjenim krajem ob angleški obalo so bili uspešni.

Na vzhodu ničesar bistvenega.

Ugoden potek bitke dne 22. avgusta. Iz vojaškega razmotrivanja: Na malo obljuden Kalski planoti je uspelo sovražniku, da je vzel vas Vrh. Izguba te vasi je za bojni položaj brez pomena. V goriški kotlini med Sveto Goro in Vipavo so se izjavili vsi sovražniški napadi ob hrabrosti naših čet in izbornom učinku našega artiljerijskega ognja. Na Kraški visoki planoti, to je na prostoru med Vipavsko dolino in brestoviško razpoklino se je sovražnik močno trudil, da bi predrl. Uspeha, ki ga je dosegel z zavzetjem Sela, ni mogel izkoristiti. Tudi na odseku pri Grmadi do morja sovražnik ni dosegel nikakih uspehov. Naši junaški pomorski letalci so bombardirali 21. t. m. italijanske baterije ob izlivu Zdobe s polnim uspehom. Od takrat dalje se opaža, da popušča njihovo delovanje.

Trsta Italijani 21. t. m. niso obstreljevali, ker je to preprečilo učinkovanje naše artiljerije in skrajno drzen nastop naših pomorskih letalcev, ki so napravili monitorje nespodobne za boj, kakor se je dalo soditi.

O bojih na Krasu. Iz vojnih poročil 21. avgusta: Bitka v okolišju Grmade je vedno ogromnejša. Zopet poskušajo Italijani, da bi obšli ta dolgi gorski greben, ker frontalno ne morejo do njega. Ko se je Italijanom ponosrečil poskus, prebiti pri Kostanjeviču, so hoteli na starem žarišču kraških bitk vzhodno Bil je za res cel dan lačen. Komaj si je zjutraj otepel slamo raz glavo, že je hotel jesti. Najmanj dve latvici ajdovih žgancev je poklepal že na teče. Dopolnede je moral dobiti tri malice, češ, da drugače ni za delo. Popoldne se je pa pri kosilu nametal za deset ljudi. Popoldne je zahteval in tudi dobil zopet tri malice, za večerjo pa tudi najmanj toliko kot za kosilo.

Tak požeruh je bil tisti Jelovčanov Jernejček, ki je začel škiliti in postopati za Hudoklinovo Polono. Se danes ne zastopim svoje rajne sestre, da je trpela to škiljenje in postopanje. Pa ženske so že take, da se človek nikdar pri njih ne spozna.

No pa Poloni bi stvar še odpustil. Saj je bila mlada in avšasta, kakor so vse babe. Odpustiti pa ne more svojim rajnim starišem, da so to stvar trpeli. Takoj prvo uro bi bili morali pokazati Jernejčku tisto luknjo, ki jo je tesar pustil pri naši hiši. Vsaj so vendar vedeli, da večjega požeruha ni pod božjim solncem. Zato bi bili na prav lahko na prstih sesteli, da bo Jernejček najkasneje v treh letih zažri najlepšo domačijo.

Toda stariši so bili udarjeni s slepoto, kakor je bila udarjena sestra Polona. Bog jim odpusti, kar so zagrešili zavoljo Jelovčanovega požeruha, jaz jim tega ne morem.

Jamelj izsilili vhod v brestoviško k. nizavo. Strašen je bil pripravljani ogenj italijanske artiljerije. Okoli 900 topov je bilo naperjenih na frontni odsek kakih 10 km. Od izliva Zdobe je streljala italijanska pomorska artiljerija več ur iz najtežjih kalibrov na sprednje polje pri Grmadi. Ti mogočni topovi so montirani na ogromnih z bregom zvezanih pontonih. Artiljerijski pripravili je sledil jurirši infanterije. Zaporni ogenj naše artiljerije je neusmiljeno raztrščil cele polke, ali vedno in vedno so bile vrzeli napolnjene. V jameljski kotlini so napredovali Italijani na cesti proti Stari Loki in vzeli Selo. ali tik vzhodne strani Sela je bil napad zapahnen. Pridobljeni prostor obsegal tu na ozkem pasu komaj dva kilometra. Južno Jamelj so obstali italijanski sunki pred prvo avstro-ogrsko črto. Namen, da bi predrli preko Stivana v Devin, je bil preprečen.

Med Sveto Goro in Fajtjim hribom je boj 21. divljaj brez presledka, ali branitelji so obdržali v bližinskem boju vse svoje pozicije. Tudi artiljerija, katero so utrdili na Podgori v petih etažah, ni mogla zvišati učinka infanterijskih napadov. Vedno so se morale italijanske brigade krvavo sestreljene umikati.

Ponesrečeno posnemanje Hindenburga. Ogrski listi poročajo 22. t. m.: Po treh dneh boja se mora smatrati ogromni italijanski naval za ponesrečen. Samo pri Selu se vrši še strahovit bližinski boj za mali odsek, v kateri so Italijani vdrl. Pri Asiagu in v Suganski dolini je hotel Cadorna s prostovoljnimi umikom s prve črte na prostoru 20 km posnemati Hindenburga glede na njegov spomladanski umik na Francoskem, ali operacije so se izvršile nerodno in naše nasledujoče čete so dosegle velik plen. Značilno za italijansko sanitetno službo je dejstvo, da se je našlo v zapuščenih italijanskih pozicijah povsodi še nepokopana trupla iz časov Cadornove jumijske ofenzive.

Največja bitka. Italijanski listi soglasno poudarjajo ogromne priprave italijanskega armadnega vodstva za enajsto soško bitko, katero označa »Corriere della sera« za največjo bitko, ki se je kdaj bila na evropskih tleh.

Opčine v sovražnem ognju. »Edinost« poroča 22. avgusta: Včerajšnji dan je minil mirno za Trst in tudi za bližnjo okolico.

LISTEK.

Dedščina.

Luigi Calco.

(Dalje.)

Pošteno obvezan z robcem sem vstopil. V svoji prirojeni skromnosti sem si izbral ponižen kotiček pri mizici v najtemnejšem kotu. Od tod sem pogledal bolj skrivaj po sobi. Pri dolgi mizi sem opazil vse svoje in vaše znance. Na častnem sedežu je pa sedel namesto Dagarinovega Gustilja prav šopirno mesar Kašman, zraven njega pa precej ponižno glavnika Gustelj.

Ta sprememba me je nemalo presenetila. Ker je pa točajka ravno tedaj postavila pred me vino in mal prigrizek, nisem utegnil o tem dalje razmišljavati. Privezati sem si moral poprej svojo žejno dušo. Pozneje sem pa rajši poslušal modrijane pri dolgi mizi.

Prvo besedo je imel danes mesar Kašman. Ko sem začel vleči besede na ušesa, je ravno dejal:

»Ti zarjovela kljuka, ki te zmerjajo za Aleša Lotriča, zakaj si se pa izogibal nas toliko časa? Smo ti bili

gotovo prebraški, da bi se ponižal med nas. Seveda kar čez noč si postal gospod in vihal čez nas svoj kljukasti nos. Sedaj ti bomo pa zopet dobri, ko se ti delajo pajčevine v sestradanem trebuhu. Sedaj boš pa zopet lazil za nami in nas prosjačil za delo. Presneto dolgo se nisi nič zmešnili za nas, naše kljuke in ključavnice, sedaj bodo pa naenkrat vse za nič! Pa boš pritiskal za nami, da naj ti jih damo v popravilo. Pa ti bom vseeno odpustil tvojo gosposko pretreklkost, saj si jo moral presneto hitro sleči. Ker pa sem danes ravno dobre volje, dam za dva štefana vina, če nam poveš zgodbo o svoji gosposčini in dedščini. Ali mi to oblihuješ? Daj mi na to svojo besedo! Dobro torej in mož beseda! Vol je zastrizen in moj! Na mizo pa dva štefana!«

Tako je govoril mesar Kašman ključavnikařu Lotriču. Točajka je hitro prinesla naročeno pijačo na mizo. Možje so tudi takoj in z združenimi močmi navallili na njo. Ko so si odrli svoje pike, je začel ključavnikař Lotrič vrtati tako-le:

»Znano vam je, da sva z bratom Martinom doma tam nekje pod Blegošem. Tam je tekla zibelka bratu in meni, poleg tega pa še štirinajstim drugim otrokom. Hvala bogu, da jih je smrt hitro pobirala. Sicer bi bilo pri Hudoklinovih kmalu zmanj-

kalo skled in žlic. Za Lotriče smo se namreč le pisali, pri hiši se je pa reklo pri Hudoklinovih.

Ker nas je bilo toliko kljunov pri hiši in ker so bili ti kljuni vedno lačni, so brata in mene kmalu pognali od hiše. Bila sva pač najstarejša in najbrž tudi najbolj požrešna. Brat Martin se je moral iti učiti za krpacha ali čevljarja, kakor se pravi po gosposko. Mene so pa utaknili za učenca v daljni Kaninik k mojstru, ki je meril cesto tako v sredi med kovskim in ključavnikařkim stanom.

Ker rajni najin oče za učenje ni hotel nič plačati, sta naju oba mojstra obdržala kar dve leti čez navado. Mojstra sta namreč rekla, da sva žrla tri leta zastojni, zato pa morava dve leti navreči, da bova vsaj malo odslužila.

Pa kaj bi vam o tem tvežil in klatil na dolgo. Med tem, ko sva z bratom klopala nezabeljen močnik pri svoji mojstrini, so pa pri Hudoklinovih umirali otroci kar drug za drugim. Razun starišev je ostala pri hiši živa samo še sestra Polona.

Komaj je Polona malo odrasla, začel je za njo škiliti in postopati Jelovčanov Jernejček. Ne vem, če ste ga poznali. Pri nas so ga poznali vsi ljudje daleč na okrog. Hvalili so ga, da je dober za delo. Še bolj so ga pa hvalili za jelo.

Med tem, ko sva se z bratom potepala po svetu in živela, kakor je pač naneslo, največ slabo, so je pa pri Hudoklinovih zgodilo nekaj, kar me še danes peče in grize.

Tisti Jelovčanov požeruh je znal sestro Polono tako premotiti, da se je vsa zaverovala in zatelehal vati. Kakor bi bila ob pamet, tako je brenčala za njim. Pa to bi se bilo že preneslo. Saj bi se s tem hiši ne prizadajala prevelika škoda, ker Polona tega blaga ni imela ravno preveč v zalogi.

Hujša je pa postala stvar, ko sta Jelovčanov požeruh in trapasta Polona strapala še stariše. Ne bogte mi verjeli, kaj se je tedaj napravilo pri Hudoklinovih.

Stari Hudoklin je bil tiste čase še trden kot dren. Tudi žena mu je bila še trdna. Vsakdo je rekel, da bo sta lahko gospodarila najmanj še dvajset let. Vendar se je stari čez noč iznebil svoje domačije in jo izročil. Ženi in sebi je zapisal kot živež, opravo in obutev, seveda obarva tudi poboljšek. Pa veste, komu je stari hu . . . kmalu bi bil zagrešil grdo besedo, dal Hudoklinovo domačijo?! Nikomur drugemu, kakor tisti Jelovčanovi lakoti in ji povrhu navrgel še trapasto Polono.

(Dalje prihodnje.)

Kolikor smo mogli izvedeti, tudi Opčin sovražnik tokom večrajšnjega dneva ni obstajal. Vzlic temu pa so Opčine kot izumrle. Človek, ki pride iz mesta tja gor, se mora začuditi, kako je vse puho in prazno. Prodajalnice, gostilnice in tudi druge hiše — vse zaprti in ljudi nikjer. Nekateri celo niso imeli toliko časa, da bi zaklenili hiše za seboj, in so pustili vse odprto. Tuptam se vidijo po vasi občinski sovražni granat. Večina prebivalstva je ostala v neposredni bližini vasi. Par noči so spali v borovju. Čuje se otroški jok, ženski krič, in če prideš bližje, vidiš mater z dojenčkom, blizu nje privezano za drevo koko ali kravice, na okoli nekoliko posteljnine, otroke, ki se vzlic vsej grozoti, ki je ne čutijo in ne pojmljo, veselo igrajo, starca ali starke, ki ob majhnem ognju pripravljajo bomo večerjo itd. itd. Ljudje so ostali v bližini, ker so v prvem trenutku groze pograbili le najnujnejše stvari in nimalo s čim živeti, če se umaknejo še dalje. Tako pa se vendar v daljših presledkih med sovražnim obstreljevanjem vračajo domov po obleko, hrano in druge potrebščine.

Francoska sodba o italijanski ofenzivi. »Guerre Mondiale« presoja Cadornoovo ofenzivo jako skeptično. Pravi, da Cadorna mogoče doseže delne uspehe, aji na prebitje vzpričo silne pozicije Avstrijcev na Grmadi skoro ni upati.

Bitka, dokler ne bodo doseženi italijanski strateški cilji. Iz Curia poročajo: Neutralski razglašajo soglasno, da sedanja soška bitka je bila pričeta z ogromno mobilizacijo ljudskega in vojnega materiala, kakoršnega doslej še ni bilo na tej fronti. Cadorna je pripravil ne poprej odnehati z vojno akcijo, dokler ne bodo doseženi strateški cilji Italije. Entantni listi izražajo prepričanje, da ti boji kakor ostali na vseh frontah započeti, morajo privedi do ločiitev v vojni. Potem se začne diplomatsko delo.

Vrh nad Kanalom. Vas Vrh nad Kanalom, ki so jo zasedli Italijani, spada v občino kanalsko, leži visoko 601 m, prebivalcev je bilo v vasi okoli 200, hiš okoli 30. Od Kanala je oddaljena vas 2 km.

Preksoleji ugoden potek bitke. Iz vojnoporočevalskega stana 22. avgusta zvečer: Soška bitka traja dalje. Potek je preksoleji za nas nad vse ugoden.

Vedno več italijanskega vojaštva. Iz vojnih poročil: Cadorna nepretrgoma pošilja nove rezerve na bojišče. Se nikdar ni imel na razpologo toliko vojaštva kakor sedaj. Prostor za italijanski črtami so gosto zasedeni z napadalnimi četami. Nepristano hodijo sveže brigade v ogenj.

Boji na Kalski planoti. Hudi napadi med Solkanom in Vipavo. Iz vojnoporočevalskega stana 22. avgusta: Ljuti so bili boji večeraj in danes na Kalski planoti. Nepristano so bile tamosnje pozicije pod najtežjim ognjem artiljerije in minetov. Ta je ponehal samo, da je dal prostora italijanskim infanterijskim napadom. Sovražnik je vzel vas Vrh. Sovražnik je napadel tudi južno Deskel pod hudem artiljerijskem ognju. Črnovojniški polk št. 25. ga je vrjel nazaj. Med Vodičani in Sv. Gabrijelom je bil večeraj le slabši artiljerijski ogenj. Infanterija tam ni napadla. Prostor med Solkanom in Vipavo pa je bil pod jako težkim ognjem, kateremu je sledilo več zlo hudih sovražnih navaov. Največje napore je imel sovražnik med Šempetrom in Biljami. Večeraj opoldne so bili vedno ponavljajoči se napadi odbiti z velikimi sovražnikovimi izgubami. Na Krasu so bili besni boji do polnoči. Z držnim protinapadom so vrgli naši junaki sovražnika nazaj, kjerkoli je bil vdrl. Danes ob zori so naša pomorska letala vrgla bombe na sovražne baterije pri Zdobit z vidnim uspehom.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

21. avgusta. Bitka ob fronti julijskih Alp traja brez odmora. Naše čete se bližajo s čudovito živavostjo in enotno akcijo, podpirane na skrajnem desnem krilu po stoječih in premakljivih baterijah in po baterijah kraljevske mornarice, uspehu, ki se veča kljub nezmanjšanemu sovražnikovem odporu. Dočim se na severnem krilu dolge fronte boj vedno razvija, je prišla na Kraški visoki planoti in na obrežni zoni pod močnim pritiskom čet tretje armade sovražna črta popuščati in se umikati na več nego eni točki. Hrabra infanterija 23. armadnega zbora si je zopet pridobila slavo. Brigade grenadirjev (10. in 20.) in brigade Bari (139. in 140.), potem Lario (233. in 234.), Viena (235. in 236.) in Costanza (243. in 244.) so tekmovala med seboj v hrabrosti. Uspejo jim je, nadkriti množično sovražno obrambno napra-

vo med Koriti in Selom in v oboklih močne pozicije pri Stari ločki. 261 naših letalcev je preletavalo bojišče. Med Selom in Komnom kakor tudi na vzhodnih pobočjih Grmade zbrane čete so bile uničene. Naprave železniškega stekališča v Trbišlu in od tam naznanjeno močno sovražnikovo gibanje je zadelo pet ton bomb velike eksplozivne sile. Eden naših lovskih aparatov se ni vrnil. Eno sovražno letalo je bilo sestreljeno. Do snoči je znašlo število vjetnikov na zbirališčih 243 oficirjev in 10.103 vojaki. Številni ranjeni vjetniki so bili spravljani v vojne bolnišnice. V noč 20. in nastopno noč je izvršil sovražnik v diverzijske svrhe koncentracijski ogenj in poskuse delnih napadov na raznih točkah trentinske in karnijske fronte. Povsodi je bil zavrnjen. Eden njegovih napadalnih odredkov v Lagarinski dolini je bil uničen in drugi, ki se je bil vstal na eni naših vzpostavljenih postojank jugovzhodno hriba Majo, je bil z naglim protinapadom vržen nazaj.

22. avgusta. Bitka traja in se nadaljuje ljuto. Severno Gorice se razvijajo operacije na redni način. Tam zmagujemo sovražnikov odpor in terenske težave. Južno Gorice je bil boj večeraj omejen bolj na Kras. Na vsej bojni fronti so si priborile naše čete novih uspehov in so preostale težkoče, ki ustvarjajo zavojevano in obdržano zvezo ozemlja za pravo trdnjavo. Naši letalci obvladujejo zračni boj. Obstreljevali so čete in barake v čepovanski dolini in v dolinici vzhodnega pobočja Grmade, prizadali so sovražniku izgube in provzročili v njegovih zalednih napravah številne požare. Število vjetnikov je naraslo na 311 oficirjev in 13.000 mož. Doslej smo vplenili okoli 30 topov, skoro vsi srednjega kalibra. Ostali plen je jako znaten in vedno narašča. — Na tirolski in karnijski fronti je ponovil sovražnik večeraj svoje male napadalne poskuse, bil pa je povsodi zavrnjen. V dolini Ledro se je končal precej močan sovražni sunek po živahnem boju s popolnim neuspehom sovražnika. Zbežal je in pustil nekaj vjetnikov in vojnega materiala v naših rokah.

Wolffov urad poročja: Na zapadu je bilo 21. avgusta bojno delovanje na številnih odsekih fronte izredno živahno. Na ognjiščih flanderske fronte je prišlo do silnih artiljerijskih bojev. Zjutraj se je ponosil močan sovražni delni napad v okolici Hollebeke. Popoldne je neki sovražni monitor brez vsakega uspeha obstreljeval vhod v pristanišče Ostende. Naš ogenj ga je hitro pregel. — Na fronti pri Arrasu je prišlo 21. avgusta zjutraj do skrajno ljutih bojev z novimi sovražnimi četami. Po sem in tja valovečih skrajno besnih bojih smo iztrgali sovražniku vse začete uspehe, izvzemši gnezdo Angležev na severozapadnem robu Lensa.

V prostoru pri Verdunu so skušali Francozi z novimi divizijami razširiti in izpopolniti svoje malenkostne uspehe dopoldneva. S težkimi krvavimi žrtvami so dosegli zopet prav malenkostne krajevne uspehe. Glasom podrobnih poročil prekašajo izgube Francozov ta dva bojna dneva celo izgube, ki so jih imeli v bitki ob Aisni. Francozi so zastavili vse svoje sile, da bi iztrgali višino 304 iz nemške obrambe. Val na val smo sestrelili. Višina je ostala trdno v naših rokah. Vzhodno od Mose so naši hrabri branitelji popoldne odbili vse besne napade Francozov na naše črte. V teh napadih so obležali v našem ognju celi kupi Francozov ter so francoske izgube v tem odseku izredno velike.

Wolffov urad poročja dne 21. avgusta:

Po devetdnevem artiljerijskem boju je nastopila dne 20. avgusta proti 5. zjutraj francoska pehota k napadu na fronti, široki nad 20 km. Skoro na celi fronti je naša hrabra pehota, uspešno podprta od artiljerije, odbila napad. Višina Mort Homme in južni rob Vranjega gozda sta ostala Francozom. Nočemo zmanjšati uspeha sovražnika. Zavzel je tu višino, za katero se je vršilo mnogo bojev in ki je bila pomembna za opazovanje proti mogočnim višinskim pozicijam na hrbtu ob Marli. Ne smemo pa uspeha tudi presentevati. Zapadno in vzhodno od te v globini in širini omejene vrzeli imamo še važne višinske pozicije, med njimi mnogolmenovano višino 304. Izguba Mort Homme torej nima odločilnega vpliva na ustroj severne fronte pri Verdunu.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

20. avgusta popoldne. V Belgiji precej silen artiljerijski boj severno od Bixchoota. V Champagni so naše baterije uspešno delovale na nemške naprave. Vdrili smo večkrat v sovražne črte ter pripeljali nazaj vjete. Na obeh bregovih Mose so na-

stopile naše čete danes zjutraj k napadu na nemške pozicije z veliko vnumo. Glasom naših prvih poročil se razvija nova bitka pri Verdunu na fronti 18 km od gozda Avocourt do severno od Bezonvauxa nam v prilog. Vjeli smo mnogo sovražnikov. Hrabrost naših čet je vzvišena nad vso hvalo. V okolici Badonvillersa smo z lahkoto zavrnili sovražni nenadni napad. V gornji Alzaciji precej močno artiljerijsko delovanje.

20. avgusta zvečer. Na severni fronti Verduna so vzele naše čete na obeh straneh Mose sovražne obrambne naprave na fronti 18 km in ponekod nad 2 km globoko. Na levem bregu držimo zlasti gozd pri Avocourtu, dva vrha Mort Homme, Vranji gozd in Cumières. Na desnem bregu smo zavzeli hrbet Talou, Champagneville, višina 344, pristanišče Marmont in višina 240 severno od Louvemonta. Na desno so naše čete močno napredovale v gozdu Fosses in v gozdu pri La Chaunu. Število neranjenih vjetih znaša nad 4000. Nemci so izvršili silne protinapade na gozd Avocourt, Mort Homme in višina 344. Naš ogenj je povsod uničil njih napor ter jim prizadel težke izgube.

Prepozna ameriška pomoč.

Berolin, 22. avgusta. Znani Nemcem sovražni ženevski list »Genève-vois« je baje izvedel iz dobrega vira, da se je na londonskem zborovanju sklenilo, da nočejo počakati na ameriško pomoč, marveč da hočejo na vsak način še letos končati vojno. Zato sta se pričeli francoska in soška ofenziva. Če vojna podmorskih čolnov Anglije tudi ne potlači, bi mogla vendar prihodnje leto odločno vplivati.

Ameriška vojska.

»Matin« piše, da so prave številke o ameriški vojski te-le: Danes je pod zastavami 849.743 vojakov in mornarjev, med temi je 40.000 častniških aspirantov, ki obiskujejo sedaj kurze v taborišču v Plattburgu. Proklamacija predsednika je določila visokost prvega kontingenta velike narodne armade na 757.700 mož. Ta kontingent pride sedaj pred prisikovalne komisije ter bo vpoklican prve dni septembra. Poleg tega sta vojni in finančni minister kongresu že sporočila namen vlade, vpoklicati drug kontingent 500.000 mož, kakor hitro bo zbran prvi kontingent in ko bodo to dovolj razmere v taboriščih. Če seštejemo te številke, vidimo, da šteje ameriška vojska 849.743 vojakov, da bo štela to jesen nad 1.600.000 mož in bodočo spomlad nad 2.100.000 mož.

Indijanci na francoski fronti.

Kodanj, 23. avgusta. »National Tidende« poročja, da izhaja iz pisma, došlega iz Amerike, da je odšlo 30.000 Indijancev na francosko-angleško fronto.

Angleški parlament.

London, 22. avgusta. (Kor. ur.) Parlament je bil odgaden do 16. oktobra.

Wolffov urad poročja: Na vzhodni fronti so se ruski napadi južno od doline Trous ponosili s težkimi izgubami za sovražnika. Isto usodo so imeli trije sovražni napadi na naše pozicije na Cosni severno od Grozescija ter štiri silni navalni na višino 895 severovzhodno od Soveje.

Moskovska konferenca.

Provizorična vlada je razposlala 1500 vabil na vsersko državno konferenco v Moskvi. Vsem sejam bo predsedoval Kerenski, ki bo konferenco otvoril 25. avgusta ter prebral izjavo, nakar bodo podali ministri eksposeje, v katerih se bodo bavili z glavnimi vprašanji političnega in gospodarskega položaja.

Rusija proti Finski.

Provizorična vlada je prepovedala, kakor poročajo preko Curia, iz vojaških ozirov izvoz žita na Finsko. V resnici pa gre le za izstradanje Finske. Iz Haparande poročajo: Vse kaže, da je pričakovati na Finskem ljutih bojov. V Petrogradu smatrajo prelom za neizogiben. Vse je pripravljeno, da more provizorična vlada nastopiti proti finkskemu deželnemu zboru, če bi njegova večina hotela kljubovati vladi. Baje so bili poslani na Finsko še oklopni avtomobili in kozaki. Zdi se, da se bo deželnozborna večina končno uklonila sili. Vsekakor pa je pričakovati resnih bojev za ustavo na Finskem in za razmerje dežele napram Rusiji.

Število ruske vojske.

Stockholm, 21. avgusta. (Kor. ur.) Iz Petrograda poročajo o neverjetnem čištvu, ki je bilo odkrito v zadnji sed obrambnega komiteja. Pri posvotovanju o naročanju raznih vojnih potrebščin je bil zastopnik vojaške uprave prisiljen izjaviti, da mu je število vojakov ruske vojske neznanost, ker že tri leta ni nobenih tozadovnih zapisov.

DROBNE VESTI IZ RUSIJE.

Provizorična vlada je sklenila pooblastiti vojnega ministra skupno z notranjim ministrom, da smeta dati zapreti osebe, katerih delovanje tvori posebno nevarnost za obrambo države, za notranjo varnost in za svobodo, doseženo potom revolucije. Tudi smeta take osebe izgnati iz Rusije.

Iz Petrograda poročajo, da je neki pijan ruski častnik insultiral v cestni železniški tajnika romunskega poslanstva Ariona in romunskega vojaškega atašeja Juraška, ter oba kot vojunstva sumljivo odpeljal na stražnico, kjer se je zadelo šteje razjasnila. Provizorična vlada je takoj izreкла svoje obžalovanje nad tem dogodkom.

O potovanju ruske carske dvorice v prognanstvo poročajo: Eskorta je obstojala iz dveh vojaških vlakov. Bivši car se je peljal v vozu ameriškega Rdečega križa, carici in otrokom sta bila na razpologo dva spalna voza. Nikdo se ni smel približati vlakom. V postajah se vlak ni ustavljal. Na prvem in zadnjem vozu vlaka so bile postavljene strojne puške. V soboto je dospel transport v Tobolsk. Domneva se, da bodo carja poslali še naprej.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

21. avgusta. Makedonska fronta. Severno od Bitolja, v loku Črne in v dolini Vardarja artiljerijsko delovanje, ob Mogleni močteči ognji, ob dolenji Strumi posamni topovski strel in boji patrulji. Neke sovražna letalska flotilja je metala bombe za naše pozicije in na mesto Prilep, v okolici Bitolja smo v boju v zraku zbili francoski aeroplan. Padel je za našimi črtami na tla. Drugo letalo je poročnik Eschwege zbil pri otoku Thasos. Aparat je padel v morje. — Romunska fronta. Na celi fronti posamezni topovski strel in streljanje med eksponiranimi oddelki.

TURSKO URADNO POROČILO.

20. avgusta. Ob Biali je prišla angleška eskadrona v ogenj naše artiljerije in strojnih pušk. Morala se je v občutnimi izgubami umakniti. V Perziji so Rusi 19. t. m. napadli naše čete severno od Bistane Kale; krvavo smo jih zavrnili. Ob maloazijski obali so v noči na 18. t. m. deli naših podmorskih vojnih sil napadli Lemnos, ugasnili morskí svetilnik, razobesili na njem turško zastavo in vplenili več pušk. Isto noč smo potopili 11 sovražnih jadrnic, med njimi 6 dvojamornih jadrnic. Vse te ladje so vozile sovražniku živila.

Podpora Grški.

Lugano, 22. avgusta. »Secolo« poročja po »Hestiji«, da bosta Francoska in Anglija dovoliti Grški vsako podporo v vojne svrhe. Poleg tega bo dovolila Francoska Grški posojilo sto milijonov frankov ter je 50 milijonov že izplačala.

Požar v Solunu.

O požaru v Solunu poročajo še, da je uničil tudi del dolenjega mesta. Tudi takozvana Frankovska četrt, središče trgovine, kjer stoji banke, hoteli in stari turški bazar, je zgorela. Zdi se, da je bila Solunska banka rešena, Jonska banka je zgorela, vrednote pa so baje spravili na varno. Glasom zadnjih poročil so zgorale tričetrt mesta; 100.000 oseb je brez strehe. Oblasti smatrajo za izključeno, da bi bil kdo zažgal.

Avstrijski interes na Kitajskem.

Dunaj, 22. avgusta. (Kor. urad.) Vsed vojne napovedi Kitajske monarhiji je prevzelo kr. nizozemsko poslaništvo v Pekingju varstvo avstrijskih in ogrskih interesov in državljanov na Kitajskem. Varstvo kitajskih podanikov in interesov v monarhiji je prevzelo kr. dansko poslaništvo na Dunaju.

Protí podmorskemu čolnu?

Lugano, 21. avgusta. (Kor. ur.) Agenzia Stefani poročja: Dne 18. avgusta je neki italijanski hidroplan v gornji Adriji z bombo zadel sovražni podmorski čoln in ga potopil.

(Z merodajnega mesta pripominjajo k temu, da ne gre niti za kak avstro-ogrski, niti za nemški podmorski čoln.)

Potopljen portugalski transport.

Madrid, 21. avgusta. (Kor. ur.) Glasom poročila »ABC« iz Cadiza je dospel v Algestras 200 preostalih z nekega portugalskega transportnega parnika za čete, ki je bil torpediran od podmorskega čolna.

Stockholmska konferenca.

Lugano, 22. avgusta. »Corriere« poročja, da se ruska vlada sedaj brani dati dovoljenja za potovanje v Stockholm, vsled česar je socialistično časopisje in glasila delavskega sovjeta silno napadajo.

Basel, 21. avgusta. »Basler Nachrichten« poročajo iz Pariza: Kakor izve Balkanska agentura iz Petrograda, je ruski svetelj zadal stockholmški konferenci smrti sunek. Glaslo delavskega in vojaškega sovjeta »Izvestija« prinaša glasovanje angleškega kongresa labouristov ter piše nato: »Kar se tiče naših ruskih socialistov, vemo samo eno, da stoji najbesnejši in najodločnejši sovražnik, ki ga je svoboda kdaj poznala, pred našimi vrati, odločen, da si pribori naše važne žitnice in da moramo prepustiti danes besedo ednole revolucionarni vojski. Pozneje še bomo govorili o miru in bratstvu.« Vsi ruski listi ponatiskujejo te besede.

London, 21. avgusta. (Kor. ur.) Reuter. Delavska konferenca je iznova sklenila z 1.234.000 glasovi proti 1.231.000 glasovom, torej z malo večino 3000 glasov, da pošlje delegate v Stockholm.

Zunanja politika Nemčije.

(Govor državnega kanclerja.)

V glavnem odseku državnega zbora je imel kancler dr. Michaelis velik govor.

Poudarjajoč, da vlada med Nemčijo in njenimi zaveznicami v političnem in v vojaškem oziru popolno soglasje, je prečitl brzojavno poročilo feldmaršala Hindenburga o sedanjem vojaškem položaju. Brzojavka pravi, da so napadi Angležev in Francozov na zapadni fronti dokaz učinkovnjave vojne podmorskih čolnov. Na Flandrskem ni prišel sovražnik čez llike pred nemškimi postojankami. Tudi napadi Francozov pri Verdunu nimajo uspehov. Na boje na zapadu gleda Nemčija z zaupanjem. Na vzhodu so ponosili vsi sovražni napadi. Pregled na vse fronte kaže, da stoji zavezniški vojaško tako dobro, kakor nikdar poprej. Uspehom na kopnem so primerni tudi uspehi na morju. Meseca julija so podmorski čolni potopili 811.000 ton.

Kancler se je nato skliceval na svoj zadnji govor, v katerem je povedal, kako velike vojne cilje si je postavila Francija in da podpira Angleška francoska prizadevanja po nemških dezelah. Šele zadnjič je izjavil član angleškega ministrstva, da ne bo miru, dokler ne bodo nemške armade vržene na desni breg Rene. Dne 7. septembra 1914 se je sovražna koalicijska dogovorila, da sklene samo skupno mir. Dne 4. marca 1915 je Rusija za sklep miru oglasila terjatve, katerim sta pridrdli Angleška dne 12. marca in Francija dne 12. aprila. Rusija naj bi dobila: Carigrad z evropskim bregom morskih ožin, južni del Trakije do črte Enos - Milda, otoke Marmarskega morja, otoke Imbros in Tenedos ter na maloazijski strani polotoke med Črnim morjem, med Bosporom in zalivom Ismido do reke Sakarja in vzhodu. Po določitvi te podlage so se pogajanja leta 1915/16 dalje vršila. Tekom teh pogajanj si je pustila Rusija obljubiti armenski vilajet Trapecunt in Turkestan. — Francija je zase zahtevala Sirijo in severno ležeče ozadje do Sivas in Karputa. Angleški del naj bi bila Mezopotamija. Za ostanek maloazijske Turčije je bila sklenjena razdelitev na angleško in francosko interesno ozemlje in za Palestino nekako internacjonaliziranje. Druga ozemlja, na katerih žive Turki in Armenci, včevši ozemlje prave Armenije in svetih mest Mohamedancev, naj bi postala posebna zveza držav pod vrhovnim gospodstvom Anglije. — Ko je potem vstopila v vojno Italija in zahtevala svoj delež na plenu, so se vršila nova pogajanja. »Vorwärts« je imel prav, ko je pisal, da je podaljšanje vojne neizogibno in da zadene krivda za to podaljšanje samo nasprotnike.

V tu opisano situacijo je prišlo mirovno posredovanje papeža. Papež postavlja v prvo vrsto misel, da morata na mesto sile in orožja stopiti formalna pravica in pravni zakon. Na tej podlagi so sestavljeni njegov predlogi. Kar se tiče materijelne vsebine papeževih predlogov, se ne morem o njih izreči, dokler se nisimo porazumeli z zavezniki. Papež je začel svoje posredovanje iz lastnega nagiba. Če pa si moram že pridržati sodbo o posamičnosti papeževih note, vendar moram že zdaj reči, da je primerno našemmu že večkrat označenemu stališču in naši politiki od 12. decembra naprej, da nam je simpatičen vsak pošteni poskus, spraviti v ljudsko trpljenje v vojni misel na mir in da posebno pozdravljamo papežev korak, ki sta ga po mojem mnenju narekovala resna želja po pravičnosti in nepristranosti.

Kancler je zaključil svoj izjavljanja z izjavo:

1. Papeževote note nismo mi praznile, nego je izšla iz spontanske inicijative papeža.

2. Pozdravljamo s simpatijo prizadevanja papeža, narediti konec vojni.

3. Zaradi odgovora na papeževoto noto smo v stiku s svojimi zavezniki, vendar pogajanja še niso končana.

Upam, da nas skupno delo približa cilju, ki je imamo vsi v srcu: častnemu miru za domovino.

Glavni odsek državnega zbora je dne 22. avgusta nadaljeval razpravo o zunanjepolitičnih vprašanjih.

Državni tajnik za zunanje stvari dr. Kühlmann je poudarjal, da je sedaj najvažnejša naloga zunanje politike, gojiti stike z zavezniki in še nevtralnimi državami, na katerih življenjske interese je treba imeti posebno ozir, kajti potrebno je, da se prepreči novi odpadki. Vstopiti hočemo s polnim zaupanjem v zadnje vojno leto. — Neki napredni poslanec se je posebno zavzel za skrbno gojenje razmer z Avstro - Ogrsko. — Neki socialni demokrat je izjavil, da njegova stranka ne zahteva odnehanja vojne podmorških čolnov, rekel je pa, da je napačno mnenje, da se z vojno podmorških čolnov avtomatično izsili mir. — Neki zastopnik centruma je zlasti pozdravil izjavo državnega tajnika za zunanje zadeve, da je nastopilo zadnje leto vojne; vlada je s tem prevzela dolžnost, dovesti vojno v četrtem vojnem letu do srečnega konca.

Ob koncu seje je drž. kancler podal še strogo zaupna pojasnila o zunanji politiki.

Nemci proti Jugoslovonom.

Nihče ni mislil, da bo vojna kaj premenila južnoavstrijsko nemštvo ali je celo pripravila do spoznanja, da se morajo v habsburški monarhiji preurediti vse razmere, če naj država postane res to, kar tako slovesno zatrjuje vsemu svetu, da hoče biti, namreč dom, v katerem prebivajo svobodni in ravnopravni narodi. Silni dogodki zadnjih let so premenili mišljenje narodov v mnogih ozirih, podrli nebroj napačnih nazorov in rodili nova pojmovanja, samo pri avstrijskem nemštvu je ostalo vse pri starem. Tako, kakor kriče Vsenemci v Nemčiji po aneksijah in po zaslužnjem drugih narodov, tako misli tudi avstrijsko nemštvo, da so slovanski narodi v monarhiji prelivali cele reke krvi in doprinašali največje žrtve le zato, da bi bili z uresničenjem nemških »Belagov« za večne čase zasluženi nemštvo. Najbolj glasni so kakor vedno južnoavstrijski Nemci.

Jugoslovanska deklaracija, zahtevajoča združenje vseh jugoslovanskih dežel v eno upravno celoto, je vse nemštvo spravila po konci. Temelj te zahteve je visokomoralčno načelo, da ni noben narod na svetu po naravi obsojen, da bi bil podložnik drugega naroda, hlapec njegov v miru in v vojni, predmet izkoriščevanja in narodopisni material, nego da ima vsak narod pravico do samostojnega in svobodnega življenja in neoviranega razvoja.

Avstrija je država, ki ne more imeti nobene prihodnosti in bo izpostavljena največjemu notranjem boju in zunanji zapletitaji, zlasti še na jugu, kjer se križajo interesi velikih narodov, če ne ustvari v svoji notranjosti zdravih razmer. Mogoče je le dvoje: ali se prilagodi država razmeram, ki jih je dala narava, in ustvari tako konstrukcijo države, da bo vsak narod mogel v njej sigurno in svobodno živeti, ali pa se postavi država na staljšee Nemecev in se loti boja proti slovanskim narodom. Mir v notranjosti ali permanenten boj do skrajnosti — to je edina alternativa.

Nemci hočejo boj. Nasprotni so zahtevam Slovanov, ker je očitno, da bi osvobodjenje slovanskih narodov izpod nemškega političnega in narodnega tiranstva ter iz nemškega gospodarskega izkoriščanja, naredilo konec protinaravnim privilegijem nemštva in razdelilo javne moči enakomerno in pravično. To pomeni seveda omejitve nemške oblasti, odpravo krivično pridobljenih, nenačnih nemških privilegijev nad drugimi narodi; v slučaju reorganizacije monarhije po načelu narodnosti in samoodločbe bi Nemci pač ostali v državi tako močan faktor, kakor jim pristojna po njihovem številu, po njihovi premoženski moči, po njihovi gospodarski veljavi in po njihovi kulturni stopnji, a Nemci s tem niso zadovoljni. Nemci hočejo več, Nemci hočejo, kar so pokazali njihovi »Belangi«, podjarmljenje Slovanov. Njih ideal je, da bi se postopalo z avstrijskimi Slovani tako, kakor se postopa v Nemčiji s Poljaki, z Danci in s Francozi. Na Ogrskem s Slovaki, s Srbi, Malorusi, Romuni in Hrvati in kakor je časih vladala turška kasta vojakov in činovnikov nad slovansko in grško rajo.

Spričo tega razpoloženja med Nemci, je pač ob sebi umljivo, da žalni Slovani niso računali na to, da dosežejo svoje, v jugoslovanski deklaraciji formulirani ideal potem porazumljenja z Nemci. Svetovni dogodki zadnjih treh let so pač taki, da so odprli oči celo vodilnim krogom v naši državi, ki so sicer vzgojeni v tradicijah cesarja Jožefa II. in Metternicha, samo na večini avstrijskega nemštva niso nič vplivali. Kar se je pokazalo ob začetku svetovne vojne svojim sodržavljanom, to kaže tudi sedaj.

Nemci hočejo imeti gospodstvo v državi in gospodstvo nad drugimi narodi, ti narodi pa hočejo biti svobodni vsak na svojih tleh, ne marajo nemškega gospodstva nad seboj, nego hočejo biti ravnopravni del monarhije, pripravljeni na skupno delo na korist celote in na mirno sodelovanje z drugimi narodnimi skupinami. Slovani imajo v podporo svoje pravične zahteve interes celokupne monarhije in zato upamo na srečen izid naših prizadevanj.

Vemo, da to ne pojde brez boja proti nemškim strankam, ki že brusijo svoje meče za to borbo in so jih začeli že sukati. Izjave Ornič - Linhartove stranice, ki se je osmelila nalagati cesarja, da ima 100.000 pristavev, izjave nemškega časopisja v obče, izjava nemških »Volksratov«, vse to so predznamenja za pripravljajoči se boj. Tudi se je zdaj oglašil nemški državni poslanec iz alpskih dežel v »Grazer Tagblattu« in je v dolgem članku razpoložil argumente, s katerimi hoče nemštvo ivotivojproti jugoslovanski misli. S tem člankom nemškega poslanca, ki zna biti eden kolovodij južnoavstrijskega nemštva, se je treba nekoliko obširneje baviti.

Politične vesti.

— Predsedstvo hrvatskega sabora v avdienci pri cesarju. Pri sprejemu predsedstva hrvatskega sabora se je cesar, govoreč s predsednikom dr. Medakovićem, vidno ginjen spominjal sijajnega zadržanja hrvatskih čet na vseh frontah, se informiral o delovanju hrvatskega sabora in je izrekel, da je z zakonodajnim delom hrvatskega sabora popolnoma zadovoljen. Obljubil je tudi, da obišče čim prej Hrvaško. Govoreč s podpredsednikom dr. Magdičem in čuvši, da ima tri sine v vojni, se je cesar zelo zanimal za vsakega posameznika. Tudi je cesar izjavil, da ne sme vojna trajati ne en dan dlje, kakor bo neobhodno potrebno.

— Tehna izjava. Nižeavstrijski nemško - nacionalni poslanci so imeli zborovanje, na katerem so odločili, da v novo ministrstvo ne sme vstopiti noben češki uradnik, ker je večji del čeških poslancev »državi sovražencev«. To je beseda! Tako se govori!

— Poseben mir z Avstrijo. Najnovejši sešitek revije »Mittel - Europa« (št. 7. dne 14. avgusta), ki je glasilo znanih prizadevanj, katerih prvi glasnik je dr. Frid. Naumann, registruje dolgo vrsto časniških izjav iz sovražnega inozemstva o separatnem miru z Avstrijo. Tako je pisal »Corriere della sera« dne 27. julija o jako zmerem in Avstriji dosti prijaznem govoru lorda Cecilja: »Hoteti ločiti usode Nemčije od usode Avstrije je velika zmeta. Odkar so se podrli načrti za svetovno hegemonijo, se trudi Nemčija, da bi ustvarila srednje Evropo, a Avstrija je pri tem njena največja vazalka. Za dosego tega cilja bi žrtvovali morda še Alzacijo in Lotaringijo, samo da ohrani gospodstvo od Hamburga do Carigrada. Če to dopusti entente, je vojno izgubila.« — Matteo Gentilli piše v »Corriere dell' Italia« z dne 29. julija: »Govor lorda Cecilja je delal malo srečen razloček med Avstrijo in med Nemčijo. Če je hotel Cecil Avstriji namigniti, da se lahko nadeja laskavega prizanašanja, je pri tem pozabil, da spadajo k ententi tudi Italija, Srbija in Rumunska. Sicer pa je njegov migljaj zrasel na polju angleškega avstrijlojubstva, a na mnenju kakega posameznega državnikar sploh nič ni in je vse odvisno le od sklenjenih pogojev.« — »Mattino« se je dne 29. julija bavil s poročilom »Morning - Post«, da bi Zedinjene države rade s separatnim mirom odtrgale Avstrijo od Nemčije in piše: »Od nalobnosti Amerikancev je bilo v naprej pričakovati, da se že po nekaterih mesecih vojne vdajo kakli iluziji. Tudi Francija in Anglija sta v enaki iluziji glede Avstrije. Ta iluzija je provzročila že mnogo zla. Ta je zadržala ententes sile, da niso vojne zanesle čez Adrijo na avstrijsko - ogrsko ozemlje. Temeljna napaka je bila, da se ni Dunaj smatral za najobčutljivejšo točko, nego se je točko iskalo na Flandrakem ali drugje. Upanje na odpad Avstije je an-

tento odvrnilo od pravega središča vojne. Avstrija živi v nadi, da se vzdrži po vojni v obliki trikotja ob soglasju Jugoslovanom. Trikotjem bi Avstrijo razdelili do Bitolja, Lješa in Drača. — Znam Artur Labriola piše v listu »Roma« dne 30. julija: O uspehih jugoslovanske propagande v Angliji, v Franciji, na Ruskem in v Ameriki: Vzrok uspehu ni spretnost jugoslovanske propagande ali nespretnost italijanske, nego tiči v programu naših zaveznikov. Ti hočejo preprečiti nemško - avstrijsko hegemonijo in zapreti cesto iz Berlina do Bagdada in z Dunaja v Solun in zato žele ustanoviti močno jugoslovansko državo na severu Balkana, ali pa premeniti Avstrijo v državo s pretežno slovanskim značajem, ki bi ne bila prijazna nemški politični nadvladi. Protinemški vojni cilji slijo naše zaveznike, da podpirajo načrte jugoslovanskih agitatorjev.

tento odvrnilo od pravega središča vojne. Avstrija živi v nadi, da se vzdrži po vojni v obliki trikotja ob soglasju Jugoslovanom. Trikotjem bi Avstrijo razdelili do Bitolja, Lješa in Drača. — Znam Artur Labriola piše v listu »Roma« dne 30. julija: O uspehih jugoslovanske propagande v Angliji, v Franciji, na Ruskem in v Ameriki: Vzrok uspehu ni spretnost jugoslovanske propagande ali nespretnost italijanske, nego tiči v programu naših zaveznikov. Ti hočejo preprečiti nemško - avstrijsko hegemonijo in zapreti cesto iz Berlina do Bagdada in z Dunaja v Solun in zato žele ustanoviti močno jugoslovansko državo na severu Balkana, ali pa premeniti Avstrijo v državo s pretežno slovanskim značajem, ki bi ne bila prijazna nemški politični nadvladi. Protinemški vojni cilji slijo naše zaveznike, da podpirajo načrte jugoslovanskih agitatorjev.

— Generaloberst v. Böhm-Ermolli je bil odlikovan s hrastovim perjem k redu Pour le mérite, in generalmajor dr. Bardolff z redom Pour le mérite.

— Odlikovanje. Nj. c. in kr. Visokost nadvojvoda Evgen podelil je gosp. polkov. zdravniku dr. Mavriciju Rusu Marijanski križ za njegove posebne zasluge na polju zdravstvenega skrbstva v vojni. Iskreno čestitamo!

— Odlikovanje. Nadporučnik pri etapnem poveljstvu v Ljubljani dr. Viktor Moro je dobil zlati zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje.

— Vojna odlikovanja. Z vojaškim zaslužnim križem 3. razreda z vojno dekoracijo in meči je odlikovan rezervni nadporučnik Rudolf Tominšek 24. pešpolka; drugič je bilo izrečeno najviše pohvalno priznanje z istočasno podelitvijo mečev rezervnemu poročniku dr. Albertu Ogrizku top. polka št. 7. Znova je bilo izrečeno najviše pohvalno priznanje z istočasno podelitvijo mečev nadporučnikoma Alojziju Mičiču, pešpolk št. 87, in Josipu Cepku, top. polka št. 2; nadalje poročnikom Viktorju Čretniku, top. p. št. 4. Aleksandru Podobniku, pešp. št. 87, in Emeriku Pogorelcu, trdnj. top. bat. št. 1. Najviše pohvalno priznanje s podelitvijo mečev je izrečeno poročniku Franu Kapušu, top. p. št. 28, v priznanje hrabrega držanja pred sovražnikom. Z zlatim zaslužnim križem na traku hrabrostne svetinje v priznanje izbornega službovanja pred sovražnikom je odlikovan vojaški sodnopisarni akcesist Ivan Levičar.

— S srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda so odlikovani v drugič: Ivan Cerne, težkega art. polka št. 6; Alojzij Žun, pešp. št. 17; Josip Lešnik, pešp. št. 47; Ivan Skoberne, pešp. št. 87; Stefan Zagar, desetnik, pešpolk št. 17; Ivan Škabar, pešp. št. 97; narednik Leon Čokl, četovodja Anton Glavnik in Anton Cas, desetnik Pavel Podlanšek, pešci: Jurij Tement, Ferdinand Založnik in Fran Zazalj, vsi 87. pešpolka. V drugič je odlikovan z bronasto hrabrostno svetinjo Josip Metličar, poddesetnik 87. pešp.; četovodji Ivan Meglič in Mihale Hočevar, desetnika: Tomaž Jeglič in Valentin Počivavnik, pešci: Anton Jerin, Josip Kajfež, Ivan Počkar, Fran Krašovec, Mihael Umkar, Mihael Židan, vsi 17. pešpolka; desetnika Martin Tekavec in Jurij Jevšenak, pešca Anton Matej in Matija Zupetin, vsi 87. pp.; četovodja Ivan Klobučar, 17. pešp. — S srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda je odlikovan rezervni ognjčar Anton Ferluga, top. p. št. 5.; nadalje računski podčastnik 1. razreda Rudolf Potočnik, pešp. št. 17; četovodja Anton Breznik, pešp. št. 47; četovodji Mihael Lesjak in Alojzij Dejak, pešca Josip Korošec in Ljudevit Markovič, vsi 27. pešp. Drugič je odlikovan z bronasto hrabrostno svetinjo četovodja Anton Petelin, 20. lov. bataljona.

Vesti iz primorskih dežel.

— Smrt na bojišču. Dne 18. t. m. ob 8. uri zjutraj je ob Sv. Marku pri Gorici kot žrtev italijanskega obstreljevanja na bojišču obležal, kakor smo poročali že včeraj, Milan Ženko, stotnik neke havbične baterije. Svoj čas je bil pokojnik kot poročnik služil pri domačem 17. pih. pešpolku, ob početku vojne pa so ga premetili k havbični bateriji. Ob njej, ki ji je služil z vso vdano zvestobo slovenskega vojaka, ga je v ljuti borbi za domačo zemljo ugrabila častna smrt. Komaj 30 let star je bil pokojnik odlikovan z vojaškim križem za zasluge s meči, dvakrat s srebrno vojaško svetinjo za zasluge z meči, z bronasto svetinjo ter s Karlovim vojaškim križcem. Častništvo in moštvo, ki je služilo pod Žankovim poveljstvom, iskreno žaluje ob izgubi. Kajti pokojnik ni bil samo odličen poveljnik, ampak tudi resnično spoštovanje in vso ljubezen uživajoči vojni tovariš. Rodo Ljubljancan, bo najbrž našel zaslužni pokojnik na ljubljanskem dvoru miru in spravi. Začasno so ga zagretili ob fronti.

— S pozivnim razglasom »U« zaukazano ponovno prebiranje v letih 1899., 1898. in 1897. rojstnih črnovojnikov se vrši na kranjskem: Dne 3. septembra na Jesenicah za sodni okraj Kranjska gora; dne 4. septembra v Radovljici za sodni okraj Radovljica; dne 5. septembra v Kranju za sodna okraj Kranj in Tržič; dne 6. septembra v Škofji Loki za sodni okraj Skofja Loka; dne 7. in 8. septembra v Ljubljani za sodna okraj Ljubljana (izvzemši mesto Ljubljano) in Vrhnika; dne 9. septembra v Ljubljani za mesto Ljubljana; dne 10. septembra v Kamniku za sodna okraj Kamnik in Brdo; dne 12. septembra v Ribnici za sodna okraj Ribnica in Velike Lašče; dne 13. septembra v Kočevju za sodni okraj Kočevje; dne 14. septembra v Višnjigori za sodni okraj Višnja gora; dne 15. septembra v Trebnjem za sodni okraj Trebnje; dne 16. septembra v Novem mestu za sodna okraj Novo mesto in Žužemperk; dne 17. septembra v Crnomlju za sodna okraj Crnomelj in Metlika; dne 19. septembra v Kostanjevici za sodni okraj Kostanjevica; dne 20. septembra v Krškem za sodne okraje Krško, Mokronog in Rateče; dne 22. septembra v Litiji za sodni okraj Litija; dne 10. septembra v Vipavi za sodni okraj Vipava; dne 12. septembra v Postojni za sodne okraje Postojna, Ilirska Bistrica in Senožet; dne 14. septembra v Logatcu za sodne okraje Logatec, Lož in Cerknica; dne 16. septembra v Idriji za sodni okraj Idrija.

— Usoda invalidov je bridka in vsakomur se morajo smiliti ti ljudje, ki so v borbi za domovino izgubili zdrave ude in bodo ostali pohabljeni do smrti. Milo se stori vsakemu kdor vidi, kako stoje invalidi v obrtni šoli na vrtu po tri ure na straži, kako morajo s pohabljenimi rokami in nogami pometati in čisti tla in kako — opriraje se na palice — hodijo po bomo svojo jed. Ker je toliko vojnih vjetnikov na razpolaganje, bi se jim dalo to morda vendar olajšati. Na cesarjev rojstni dan je zavladala med invalidi precejšnja žalost; izvedeli so, da so vojaki dobili cigarete, na pohabljenih vojake pa so je pozabili. Tudi so slišali, da so bili nabrani za invalide robc in da so Slovenci iz Amerike poslali zbirko denarja za slovenske invalide, a doslej niso sli romaki še ničesar dobili.

— Prošnja za knjige. Več slovenskih mornarjev na »Podmorski staciji« se obrača tem potom do dobrobrčnih rojakov in rojakinj s prošnjo, da bi jim blagohotno poslali kaj slovenskih knjig; edino tolažilo in edina zabava v naših prostih urah je slovenska knjiga; vsaka se nam zdi, kakor pozdrav iz prelube domovine. Že v naprej se presrečno zahvaljujmo za dobroto, prosimo, naj se nam knjige pošljejo na naslov: Stanislav Ivančič, k. u. k. Torpedo-Instruktor, k. u. p. Unterseeobststation, Pola I., Marine Feldpostamt.

— Iz ruskega vjetništva in sicer iz Jurjevskega zavoda, Jekaterinovskavska gubernija, Novo Jekaterinski rudnik šahta št. 11, pošiljajo srčne pozdrave: Janko Grašek iz Kamnika; Jožef Bergant, Cerklje; Franc Mohorčič, Begunje; Miha Potočnik, Bled; Valentin Zupan, Vodice; Eric Pirker, Ribnica; Janez Klemencič, Topolče; Jožef Cimerman, St. Jernej; Anton Rostohar, Ponikva; Viljem Urenjak, Kamnik; Ciril Likar, Ljubljana; Joško Rakun, St. Janž, Spod. Stajersko; Anton Knez, Serpenica; Maks Čopi, Bovec; Just Gerzej, Anton Birs in Alojzij Lisjak, vsi trije iz Rihenberka na Gorškem.

— Imenovanja. Sodni oficijal Ivan Mesner v Kamniku je imenovan za višjega oficijala, sodni kancelist Franc Podboj pa oficijalom istotam.

— Iz c. kr. mestnega šolskega sveta. O redni seji c. kr. mestnega šolskega sveta, ki se je vršila v petek, dne 17. avgusta 1917, nam je došlo nastopno poročilo: Potem, ko otvoril predsednik sejo in proglasil njeno sklepčnost, oglašil zapisnikar bistvenejše kurentne stvari in pove, kako so bile rešene, kar se vzame na znanje. Odobri se zapisnik zadnje redne seje z dne 11. julija 1917. Prošnjo nekega učitelja in neke učiteljice za dovolitev daljših dopustov se priporočilno predložita c. kr. deželno šolskemu svetu z nasvetom, da se jima ugodi. Poročili o nadzorovanju zasebne deške petrazrednice v Marjanju je pa enakemu došlo

— S pozivnim razglasom »U« zaukazano ponovno prebiranje v letih 1899., 1898. in 1897. rojstnih črnovojnikov se vrši na kranjskem: Dne 3. septembra na Jesenicah za sodni okraj Kranjska gora; dne 4. septembra v Radovljici za sodni okraj Radovljica; dne 5. septembra v Kranju za sodna okraj Kranj in Tržič; dne 6. septembra v Škofji Loki za sodni okraj Skofja Loka; dne 7. in 8. septembra v Ljubljani za sodna okraj Ljubljana (izvzemši mesto Ljubljano) in Vrhnika; dne 9. septembra v Ljubljani za mesto Ljubljana; dne 10. septembra v Kamniku za sodna okraj Kamnik in Brdo; dne 12. septembra v Ribnici za sodna okraj Ribnica in Velike Lašče; dne 13. septembra v Kočevju za sodni okraj Kočevje; dne 14. septembra v Višnjigori za sodni okraj Višnja gora; dne 15. septembra v Trebnjem za sodni okraj Trebnje; dne 16. septembra v Novem mestu za sodna okraj Novo mesto in Žužemperk; dne 17. septembra v Crnomlju za sodna okraj Crnomelj in Metlika; dne 19. septembra v Kostanjevici za sodni okraj Kostanjevica; dne 20. septembra v Krškem za sodne okraje Krško, Mokronog in Rateče; dne 22. septembra v Litiji za sodni okraj Litija; dne 10. septembra v Vipavi za sodni okraj Vipava; dne 12. septembra v Postojni za sodne okraje Postojna, Ilirska Bistrica in Senožet; dne 14. septembra v Logatcu za sodne okraje Logatec, Lož in Cerknica; dne 16. septembra v Idriji za sodni okraj Idrija.

Dnevne vesti.

— Smrt na bojišču. Dne 18. t. m. ob 8. uri zjutraj je ob Sv. Marku pri Gorici kot žrtev italijanskega obstreljevanja na bojišču obležal, kakor smo poročali že včeraj, Milan Ženko, stotnik neke havbične baterije. Svoj čas je bil pokojnik kot poročnik služil pri domačem 17. pih. pešpolku, ob početku vojne pa so ga premetili k havbični bateriji. Ob njej, ki ji je služil z vso vdano zvestobo slovenskega vojaka, ga je v ljuti borbi za domačo zemljo ugrabila častna smrt. Komaj 30 let star je bil pokojnik odlikovan z vojaškim križem za zasluge s meči, dvakrat s srebrno vojaško svetinjo za zasluge z meči, z bronasto svetinjo ter s Karlovim vojaškim križcem. Častništvo in moštvo, ki je služilo pod Žankovim poveljstvom, iskreno žaluje ob izgubi. Kajti pokojnik ni bil samo odličen poveljnik, ampak tudi resnično spoštovanje in vso ljubezen uživajoči vojni tovariš. Rodo Ljubljancan, bo najbrž našel zaslužni pokojnik na ljubljanskem dvoru miru in spravi. Začasno so ga zagretili ob fronti.

— S pozivnim razglasom »U« zaukazano ponovno prebiranje v letih 1899., 1898. in 1897. rojstnih črnovojnikov se vrši na kranjskem: Dne 3. septembra na Jesenicah za sodni okraj Kranjska gora; dne 4. septembra v Radovljici za sodni okraj Radovljica; dne 5. septembra v Kranju za sodna okraj Kranj in Tržič; dne 6. septembra v Škofji Loki za sodni okraj Skofja Loka; dne 7. in 8. septembra v Ljubljani za sodna okraj Ljubljana (izvzemši mesto Ljubljano) in Vrhnika; dne 9. septembra v Ljubljani za mesto Ljubljana; dne 10. septembra v Kamniku za sodna okraj Kamnik in Brdo; dne 12. septembra v Ribnici za sodna okraj Ribnica in Velike Lašče; dne 13. septembra v Kočevju za sodni okraj Kočevje; dne 14. septembra v Višnjigori za sodni okraj Višnja gora; dne 15. septembra v Trebnjem za sodni okraj Trebnje; dne 16. septembra v Novem mestu za sodna okraj Novo mesto in Žužemperk; dne 17. septembra v Crnomlju za sodna okraj Crnomelj in Metlika; dne 19. septembra v Kostanjevici za sodni okraj Kostanjevica; dne 20. septembra v Krškem za sodne okraje Krško, Mokronog in Rateče; dne 22. septembra v Litiji za sodni okraj Litija; dne 10. septembra v Vipavi za sodni okraj Vipava; dne 12. septembra v Postojni za sodne okraje Postojna, Ilirska Bistrica in Senožet; dne 14. septembra v Logatcu za sodne okraje Logatec, Lož in Cerknica; dne 16. septembra v Idriji za sodni okraj Idrija.

— Usoda invalidov je bridka in vsakomur se morajo smiliti ti ljudje, ki so v borbi za domovino izgubili zdrave ude in bodo ostali pohabljeni do smrti. Milo se stori vsakemu kdor vidi, kako stoje invalidi v obrtni šoli na vrtu po tri ure na straži, kako morajo s pohabljenimi rokami in nogami pometati in čisti tla in kako — opriraje se na palice — hodijo po bomo svojo jed. Ker je toliko vojnih vjetnikov na razpolaganje, bi se jim dalo to morda vendar olajšati. Na cesarjev rojstni dan je zavladala med invalidi precejšnja žalost; izvedeli so, da so vojaki dobili cigarete, na pohabljenih vojake pa so je pozabili. Tudi so slišali, da so bili nabrani za invalide robc in da so Slovenci iz Amerike poslali zbirko denarja za slovenske invalide, a doslej niso sli romaki še ničesar dobili.

— Prošnja za knjige. Več slovenskih mornarjev na »Podmorski staciji« se obrača tem potom do dobrobrčnih rojakov in rojakinj s prošnjo, da bi jim blagohotno poslali kaj slovenskih knjig; edino tolažilo in edina zabava v naših prostih urah je slovenska knjiga; vsaka se nam zdi, kakor pozdrav iz prelube domovine. Že v naprej se presrečno zahvaljujmo za dobroto, prosimo, naj se nam knjige pošljejo na naslov: Stanislav Ivančič, k. u. k. Torpedo-Instruktor, k. u. p. Unterseeobststation, Pola I., Marine Feldpostamt.

— Iz ruskega vjetništva in sicer iz Jurjevskega zavoda, Jekaterinovskavska gubernija, Novo Jekaterinski rudnik šahta št. 11, pošiljajo srčne pozdrave: Janko Grašek iz Kamnika; Jožef Bergant, Cerklje; Franc Mohorčič, Begunje; Miha Potočnik, Bled; Valentin Zupan, Vodice; Eric Pirker, Ribnica; Janez Klemencič, Topolče; Jožef Cimerman, St. Jernej; Anton Rostohar, Ponikva; Viljem Urenjak, Kamnik; Ciril Likar, Ljubljana; Joško Rakun, St. Janž, Spod. Stajersko; Anton Knez, Serpenica; Maks Čopi, Bovec; Just Gerzej, Anton Birs in Alojzij Lisjak, vsi trije iz Rihenberka na Gorškem.

— Imenovanja. Sodni oficijal Ivan Mesner v Kamniku je imenovan za višjega oficijala, sodni kancelist Franc Podboj pa oficijalom istotam.

— Iz c. kr. mestnega šolskega sveta. O redni seji c. kr. mestnega šolskega sveta, ki se je vršila v petek, dne 17. avgusta 1917, nam je došlo nastopno poročilo: Potem, ko otvoril predsednik sejo in proglasil njeno sklepčnost, oglašil zapisnikar bistvenejše kurentne stvari in pove, kako so bile rešene, kar se vzame na znanje. Odobri se zapisnik zadnje redne seje z dne 11. julija 1917. Prošnjo nekega učitelja in neke učiteljice za dovolitev daljših dopustov se priporočilno predložita c. kr. deželno šolskemu svetu z nasvetom, da se jima ugodi. Poročili o nadzorovanju zasebne deške petrazrednice v Marjanju je pa enakemu došlo

osemrazrednice v Lichtenthurtničnem sirotišču v šolskem letu 1916/17 se vzameta na znanje in predložita c. kr. deželnemu šolskemu svetu v odobrenje. Učiteljskima zboroma omenjenih učnih zavodov izreči je priznanje na lepih vzgojnih in učnih uspehih. Stalnemu učitelju Alojziju Gorjupu se pripozna petletnica. Pobjaspi se še nekaj internih zadev in se potem seja zaključil.

Nakazila na tobak. Da se uredi razprodaja tobaka, namerava tobačna uprava vpeljati nakazila na tobak. Na osebo bi prišlo na teden 25 cigaret ali 10 smotk. Koliko cigaretnega tobaka in tobaka za pipo bo dobiti na teden, še ni dognano.

Priglasitev za ozimno semensko žito. Posesniki, ki sami niso nič pridelali ali ki niso pridelali za setev sposobnega žita, se pozivljejo, da se do konca tega meseca zglase ob navadnih uradnih urah v mestnem gospodarstvenem uradu na magistratu radi ozimnega semenskega žita. Vsak kmetovalec mora napovedati posevno ploskev, za koje poseveti rabi semensko žito. Tudi je navesti vzrok, zakaj rabi žito, bodisi ker sam dotične vrste žita lani ni sejal, bodisi ker mu je toča ali druga nesreča uničila pridelek, oziroma ker je njegov lastni pridelek za seme neosoben vsled preoblike ljulike stolke, sneti itd. V interesu dotičnih posestnikov tedaj je, da se pravočasno za semensko ozimno žito priglasijo pri označenem oblastvu.

Izdaja prejemnic za dobavo lovskih šiber. V Ljubljani izdaja prejemnice za dobavo lovskih šiber mestni gospodarski urad na magistratu, in sicer le tedaj, če se stranka izkaže za lovsko karto, orožnim listom ter dovoljenjem lovskega zakupnika, oziroma najemnika.

Praškiški za rejo se bodo oddajali v torek, dne 28. avgusta ob 8. dopoldne na Zelenem hribu, Ljubljana, Dolenjska cesta. — Kranjsko deželno mesto za vnovčevanje živine.

Za hmeljarje. Od vlade ustanovljeni zavod za valoriziranje hmelja je določil najnižje cene za letošnji hmelj, pridelan na Južno Štajerskem, in sicer: za prama 200 K za 100 kg; za srednji 170 K za 100 kg; za slabiji 140 K za 100 kg. Za zelo slabi (eksport) hmelj navedene cene ne veljajo. Priporočila se, da hmeljarji pod navedenimi cenami svoj pridelek (1917) ne prodajajo, ker ga bo zgoraj navedeni zavod plačeval po označenih cenah. — Južnoštajersko hmeljarsko društvo Zalec.

Našla se je srednja vsota denarja pri oddaji mesa in špeha na Poljanski cesti št. 15. Kdor je denar izgubil, naj se zgłosi pri mestni aprovizaciji na Poljanski cesti št. 13.

Aprovizacija.

Prodaja moke za stranke se vrši od petka, dne 24. avgusta, naprej do vsrgetega petka, dne 30. avgusta. Na vsako izkaznico se dobi pol kilograma pšenične moke za kuho, kilogram po 66 v.

Ostanek moke je napovedati zanesljivo do 31. avgusta dopoldne.

Krušne komisije bodo uradovale v ponedeljek, dne 27. avgusta, od 8. do 1. ure popoldne. Izdajale se bodo le hišne pole. Gg. načelniki krušnih komisij se vabijo, da se zanesljivo udeležijo seje, ki se vrši v to prvho v soboto, dne 25. avgusta, ob pol 12. uri dopoldne.

Og. hišni posesniki se opozarjajo, da jim ni treba priti osebno h krušni komisiji, temveč pošljejo lahko po hišno polo tudi kako drugo osebo, kateri je treba zato izročiti davčno polo, oziroma knjižico, ali pa kako drugo listino. — Kje se bodo oddajale izpolnjene hišne pole, se bodo objavilo.

Stadkor za vkuhanje sadja se bode prodajal: v trgovini g. Trdine na Starem trgu na rujave izkaznice št. 20 v ponedeljek, dne 27. avgusta dopoldne, št. 21 v ponedeljek, dne 27. avgusta popoldne, št. 24 v torek, dne 28. avgusta dopoldne, št. 25 v torek, dne 28. avgusta popoldne. — V trgovini g. Sarabona na Zaloški cesti na rujave izkaznice št. 26 v ponedeljek, dne 27. avgusta dopoldne, št. 27 v ponedeljek, dne 27. avgusta popoldne.

Kumare na rumene izkaznice B. Mestna aprovizacija bo razdeljevala v petek, dne 24. avgusta dopoldne in popoldne v Kranjčevi hiši št. 15 na Poljanski cesti kumare strankam, ki imajo rumene izkaznice, zaznamovane s črko B. Od 8. do 9. ure dopoldne jih dode stranke, ki imajo izkaznice št. 1 do 300, od 9. do 10. št. 301 do 600, od 10. do 11. št. 601 do 900. Popoldne pridejo na vrsto od 2. do 3. strani, ki imajo izkaznice št. 901 do 1200, od 3. do 4. št. 1201 do 1500, od 4. do 5. št. 1501 do konca. Vsaka oseba dobi 4 kumare za 10 vinarjev.

Sadje na ljubljanskem trgu. Mestna aprovizacija ljubljanska bo prihodnje dni dopoldne na svojih stojnicah na ljubljanskem trgu prodajala češplje in hrške po maksimalnih cenah. Občinstvo se na to oddajo opozarja.

Opozoritev. Pri magistratu se že delj časa opaža, da se na sumljiv način množe slučajji, ko prihajajo stranke, trdeč, da so izgubile krušno karto ali izkaznico za sladkor, mast itd. Občinstvo se vnovič opozarja, da naj na take izkaznice najstrožje pazi, ker se duplikati ne bodo več izdajali. D. I. T.

Razne stvari.

Zaprta tovarna. Vojni urad za nadziranje odernštva je dal na Dunaju izvršiti v tovarni za slaščice »I. Bayer« hišno preiskavo. Uspeh preiskave je bil tak, da je policija tovarno takoj zaprla. Požunska tovarnarja Kohnt in Degenring sta leta 1916. kupila na Dunaju slaščičarno I. Bayerja in jo razširila. Vodila sta jo pod imenom prejšnjega lastnika in izdelala dnevno 300 kilogramov blaga. Začetkom avgusta bivala sladkor rednim potom, se nista držala veljavnih predpisov, jima je bilo dajanje sladkorja ustavljeno. Firma si je potem preskrbovala sladkor s prav predrznim — tihotapstvom. Na Dunaju izdelano blago je firma spravljala na Ogrsko in je od tam — da bi več dobička bilo — spravljala na Dunaj nazaj. Dočim znaša na Dunaju najvišja cena za tako blago 7 K 50 v za kilogram, je firma svoje na Dunaju izdelano blago prodajala za Ogrskega kot ogrsko blago na Dunaju po 14 kron. Tudi spravljane blaga z Dunaja na Ogrsko se je godilo tihotapskim potom. Policija je našla v tovarni nad 1000 kg sladkorja in nad 6000 kg izdelanih slaščic. Z ozirom na tako izdatno tihotapstvo in navijanje cen so poslovdvoj takoj aretovali, tovarno pa zaprli.

Enoroki morilec. Najvišje sodišče na Dunaju je te dni razpravljalo o ničnostni pritožbi tirolskega deželana Marcosinija, ki je meseca maja leta 1914. umoril 14letnega dečka Oberatora. Marcosini je bil do leta 1906. že 38krat sodniško obsojen in je od leta 1906. do 1909. storil še enajst zločinov. Postopanje zaradi teh zločinov pa je bilo ustavljeno, ker so zdravniški izrekli, da je Marcosini popolnoma blazen. Marcosinija so postavili dvakrat pod policijsko nadzorstvo in ga končno spravili v blaznico, v kateri je ostal do leta 1913. Eno leto po izpustu je umoril omenjenega dečka in sicer ga je zadržal, da si ima le eno roko. Izkazalo se je, da je umorjeni deček zaslužil Marcosinija, ko je na svetu njegovih staršev kradel sadje. Marcosini se je tako ustrašil misli, da ga bodo prijeli in zopet izročili blaznici, da je otroka zadržal. Zdravniški izvedenci so tudi to pot potrdili, da je Marcosini blazen, drugi izvedenci pa so se izrekli v nasprotnem misli in tako je prišla stvar pred medicinsko fakulteto v Gradcu. Ta se je pa izrekla, da Marcosini sploh ni bil nikoli umobolen, in če je kdaj bil, da je popolnoma ozdravljen in odgovoren za svoja dejanja. Na to je najvišje sodišče zavrnilo ničnostno pritožbo in potrdilo smrtno obsodbo.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnika in tisk »Narodne tiskarne«.

BRINJA

črna, zdrava, po primerli ceni, je večja množina takoj na prodaj. — Podrobna pojasnila da je Gospodarsko društvo v Pazinu, Istr. Na zahtevu se pošljejo vzorci. 2745

Strešna opeka

zarezana in navadna, se dobi pri Antonu Steinerju, mestnemu tesarškemu mojstru, Jeranova ulica št. 13, Ljubljana. 2779

Zahvala.

Vsem, ki so nam povodom smiti našega predobrega soproga, oziroma očeta in strica, gospoda

Diktorja Nagliča

na katerikoli način izrazili svoje sožalje in blagemu pokojniku ob bolester smrti in pogrebu karkoli izkazali svoje simpatije, bodi tem potom izrečena najsrčnejša zahvala.

Krško, 20. avgusta 1917.

Zahvalajo ostali.

Gospodična

se sprejme za javno knjižnico. Ponudbe pod »Knjižnica/2764« na upravništvu »Slovenskega Naroda«.

Malinov sok

se kupi. Ponudbe z navedbo cen na Brata Wortmann, Sušak pri Reki.

Kuharica

se išče, ki zna prosto kuhati in ki je pripravljena pomagati pri vseh hišnih delih. Sprejme se pri Reich Samu, Nagykanizsa, Ogrsko. Ponudbe se pošljejo samo v nemškem jeziku. 2767

Služba.

Iščo se upokojevo orožnik, dacar ali poduradnik za nadzorstvo pri nekem večjem podjetju v Ljubljani. Ponudbe z navedbo referenc je poslati na upravništvu »Slovensk. Naroda« pod »Klavnicca/2756«.

Kupiva vsako množino dobro ohranjenih, rabljenih

hrastovih SODOV

od 300 litrov naprej. Ponudbe z navedbo cen na Brata Wortmann, Sušak pri Reki. 2757

Mizarja ali tesarja

iščem, kateri bi bil izurjen pri strojih za obdelovanje lesa. Lahko bi bil tudi zmoežen invalid.

Franc Ravnikar, Ljubljana, oblastv. skuš. mestni tesarški mojster, Linhartova ulica št. 25. 2763

Iščo se za notarijat na Spodnjem Štajerskem

substitut

za dva ali tri mesece. — Plača po dogovoru. Vstop takoj. — Kje, pove upravništvu »Slov. Naroda«. 2753

Vaš creme

VUNOME

morem kar najbolj vroče priporočati. Že po kratki vporabi deluje na polt dobro ter jo napravi nežno in prožno. Pri tem pa nima navadnih nedostatkov cremov, to je ne masti in ne dela polt bleščeco.

M. Vilimova

članica opere Kral. Vinogradi.

Izdeluje: Laboratorij Hera, Praga- Vršovice, Malak. ul. 45, tel. 6443.

Veliki lonček 3 K, srednji K 1-50, za poskušajo 60 vin. — Pošljaja se po pošti proti vpslatvi zneska z dodatkom 60 vinarjev za porto.

Zaloga v Ljubljani Lekarna U. pl. Trnkoczy. 2084-XVIII.

Adrija

fotomanufaktura drogerija,

Ljubljana,

Solonburgova ulica št. 5.

priporočala velike zaloge

desinfekcijskih preparatov kakor: Lysol, Lysoform, Kreolin, Formalin, Formalinove pastilje, karbolovo kislino, karbolovo apno itd. itd.

Velika zaloga fotografskih potrebščin in aparatov.

Premog

ho dobivala stranka ki da z 1. septembra do 31. oktobra do 3000 v mali vill. malo mebljev. Stanovanje s kuhinjo ali njeno uporabo v bližini drž. obrine sole v našem mali mirni stranki. — Cenjene ponudbe pod »Prostnoga/2783« na uprav. »Slov. Nar.«.

Prodajalka

se sprejme v trgovino v Ljubljani, katere je zmožna tudi pisarniških del. — Vstop takoj. Ponudbe na »Poštni predal št. 144, Ljubljana. 2768

Iščo se v nakup vila na Gorenjskem.

Ponudbe pod »M. P. Ljubljana/2772« na upravništvu »Slov. Narod.«.

Zidarji in delavci

dobe nosila pri stavbi v c. kr. tobačni tovarni v Ljubljani. — Pobljizaje se izve pri tvrdki R. Smolewski, Rimska cesta št. 2.

Begunec: Janez Klavžšek, vrtnar v Št. Petru pri Gorici, in Vulgo Črešnjak z Brdov pri Gorici se proita, naj naznanita podpisnemu svoje sedanje bivališče, da dobi od njih nujna pojasnila za neko pravdno zadevo.

Dr. Anton Švigelj, odvetnik v Ljubljani. 2770

Iščem kolega, ki bi se zanimal po vojni stopiti z menoj kot

kompanjon

za izdelovanje kemičnih predmetov v Ljubljani ali Celju, ne čez 35 let star z nekaj kapitalom. Trgovsko ali pisarniških del zmožna gospodična ima prednost vsrhu ženitve. — Resni reflektanti naj pošljejo ponudbe s sliko pod »Po vojni je ura/2771« na upravništvu »Slov. Narod.«.

Kostanjeve in bukove hlode

kupi vsako množino franko vagon

255 Strojlina tovarna Samsa & Co. v Ljubljani.

Vpošteva se le pisemne ponudbe z navedbo cen.

Srbečico, izpuščaje

odpravi kar najhitreje »Dr. Fiescha originalno rujavo mazilo«. Mali lonček K 1-60, veliki K 3—, družinska porcija K 9—. Dobiva se

1853

v lekarni »pri zlatem jelenu«, Marjini trg, Ljubljana.

Oklic.

Dne 26. avgusta t. l. dopoldne ob 9. uri se vrši v gostilni Urbana Bauhekarja, na Savi št. 151, prostovoljna javna dražba v konkurzni sklad zapuščine Antona Pengratza iz Jesenic, spadajočih premičnin (piano, mize, stoli, podobe, knjige, puške, samokresi i. t. d.)

Zapisnik premičnin, ki se prodajo, je dneвно na vpogled v pisarni podpisane konkurnega upravnika Sodna ulica 13, kakor tudi v pisarni bratovske skladnice kranjske industrijske družbe na Jesenicah - Savi.

Ljubljana, dne 17. avgusta 1917.

Odvetnik dr. Jos. A. Tomšič.

Zaupno blago!

V pari prano in brezkalno posteljno perje in puh

priporočala trgovina s posteljnim perjem in puhom

C. J. HAMANN

Ljubljana, Mestni trg št. 8

Ustanovljena 1866.

Ustanovljena 1866.

POZOR! Herculina konkurencija priučna na try za nizko ceno napoi ali nič očisteno blago. Toga perja se drže pogosto ostanki mesa in nesnaga, ki zvišuje težo ter bistveno pripomore, da se razvijajo kličke in molji.

Odvetniška pisarna dr. JOSIPA FERFOLJA

V TRSTU

se je preselila iz ulice Molino piccolo 7 v ulico Vienna 17, I. nadstropje.